ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 1.10.2025 г.
COM(2025) 582 final

2025/0310 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза във връзка с решението на участниците в Отрасловата договореност относно експортните кредити за граждански въздухоплавателни средства по отношение на класификацията на риска на длъжника при сделки *de minimis* със селскостопански въздухоплавателни средства

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ПРЕДМЕТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Настоящото предложение се отнася до позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза по отношение на класификацията на риска на длъжника при сделки със стойност на експортния договор под 5 млн. щатски долара (сделки *de minimis*) със селскостопански въздухоплавателни средства съгласно Отрасловата договореност относно експортните кредити за граждански въздухоплавателни средства („Отрасловата договореност за въздухоплавателните средства“ или ОДВС) в Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити („Споразумението“).

С настоящото предложение се предлага изменение на установените в ОДВС правила за определяне на цената на официалната подкрепа за сделка, която е предмет на ОДВС, по-специално процедурите за класификация на риска на длъжника. В ОДВС се предвижда, че участниците в нея трябва да поискат актуализация на списъка с класификациите на риска на длъжника, преди да използват алтернативна или нова класификация на риска на длъжника. Като се има предвид значителната административна тежест, произтичаща от това изискване, на 30 юли 2025 г. секретариатът на ОИСР предложи да се измени ОДВС, като от процеса на класификация на риска на длъжника се изключат сделките *de minimis* със селскостопански въздухоплавателни средства. С настоящото предложение се предлага да се приеме горепосоченото изменение.

2. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

2.1. Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити

Споразумението представлява „джентълменско споразумение“ (с незадължителен характер) между Съюза, САЩ, Канада, Япония, Корея, Норвегия, Швейцария, Австралия, Нова Зеландия, Турция и Обединеното кралство („участниците“), с което се цели да се осигури рамка за реда за ползване на официално подкрепяните експортни кредити. На практика това означава, че с него се създават еднакви условия на конкуренция (при които конкуренцията се основава на цената и качеството на изнасяните стоки и услуги, а не на осигурените финансови условия) и се премахват субсидиите и изкривяванията на търговията във връзка с официално подкрепяните експортни кредити. Споразумението породи действие през април 1978 г. и е безсрочно. От административна гледна точка Споразумението е в рамките на ОИСР и получава подкрепа от неговия секретариат, но не е акт на тази организация[1].

Някои от правилата, установени в Споразумението, са специфични за отделните сектори и са подробно описани в приложенията за отделните отрасли към Споразумението, наричани „Отраслови договорености“). ОДВС е включена в приложение III към Споразумението и нейната цел е да осигури рамка за предвидимо, последователно и прозрачно използване на официално подкрепяните експортни кредити за продажба или лизинг на въздухоплавателни средства и свързани стоки и услуги, посочени в член 4, буква а) от ОДВС. Последната има за цел да насърчи създаването на еднакви условия на конкуренция за такива експортни кредити. ОДВС влезе в сила на 1 февруари 2011 г.

[1] Както е определено в член 5 от Конвенцията на ОИСР.

Споразумението и ОДВС бяха транспонирани с Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г.[2], вследствие на което придобиха правно обвързващ характер в Съюза. Преразглежданията на условията на Споразумението се включват в правото на ЕС чрез делегирани актове в съответствие с член 2 от посочения регламент.

2.2. Участници в Отрасловата договореност за въздухоплавателните средства и вземане на решения

ОДВС има единадесет участници („участниците в ОДВС“), а именно Австралия, Бразилия, Канада, Съюзът, Япония, Корея, Нова Зеландия, Норвегия, Швейцария, Обединеното кралство и Съединените щати[3].

Европейската комисия представлява Съюза на срещите на участниците в ОДВС, както и при писмените процедури за вземане на решения от страна на последните. Решенията по всички изменения на Споразумението се вземат с консенсус.

2.3. Предвиденият акт на участниците в ОДВС

Предвиденият акт има за цел да измени процедурите за класификация на риска, както е посочено в допълнение II, раздел 1 към ОДВС. В допълнение II са предвидени процедурите, които трябва да се използват при определяне на цената на официалната подкрепа за сделка, предмет на ОДВС. В раздел 1 са установени процедурите за класификация на риска.

Участниците в ОДВС се споразумяха за списък със класификациите на риска на длъжника. Тези класификации на риска отразяват първостепенния необезпечен кредитен рейтинг на длъжниците, като се използва обща скàла на рейтинги, като тази на агенциите за кредитен рейтинг.

В допълнение II, раздел 1.II към ОДВС се посочва, че всеки участник в нея, преди да използва алтернативна или нова класификация на риска, изпраща искане до секретариата на ОИСР за актуализация на списъка с класификациите на риска въз основа на алтернативна или нова класификация на риска. Като цяло това се оказа затрудняващо от административна гледна точка.

Съгласно действащите правила участниците в ОДВС в сделки *de minimis* имат право да не пристъпват към актуализация на списъка с класификациите на риска, като определят за длъжника „8“ от класификацията на риска. Тази възможност обаче изглежда твърде строга.

В този смисъл на 30 юли 2025 г. секретариатът на ОИСР изпрати на участниците в ОДВС предложение, което да одобрят в рамките на писмена процедура до 3 ноември 2025 г., за изменение на текста на ОДВС и за предоставяне на по-голяма гъвкавост по отношение на процеса на определяне на рейтинг на длъжниците при сделките *de minimis* със селскостопански въздухоплавателни средства, представляващи 89 % от всички сделки *de minimis*, за които са поети задължения между 2011 г. и 2023 г. В настоящото предложение се посочва, че за такива сделки няма да е необходимо участниците в ОДВС да искат актуализация на списъка с класификациите на риска, а

---

[2] Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. за прилагането на определени насоки в областта на официално подкрепяните експортни кредити и за отмяна на решения 2001/76/ЕО и 2001/77/ЕО на Съвета (ОВ L 326, 8.12.2011 г., стр. 45).

[3] На практика участниците са същите като тези в Споразумението с тази разлика, че Бразилия е участник в ОДВС, но не в Споразумението, докато Турция не е част от ОДВС, а само от Споразумението.

ще могат да прилагат класификацията, която считат за подходяща, без да е необходимо да определят за длъжника прекалено строгия клас на риска „8“.

3. ПОЗИЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ЗАЕМЕ ОТ ИМЕТО НА СЪЮЗА

Процесът на класификация на риска изисква значително време от страна на секретариата на ОИСР. Това представлява и административна тежест за участниците в ОДВС. Освен това следва да се отбележи, че над 99,9 % от предложенията *de minimis,* подадени от 2011 г. нататък, бяха приети без възражения.

Като се има предвид това, ЕС подкрепя предложението за изменение на ОДВС чрез опростяване на процеса на класификация на риска при сделки *de minimis* със селскостопански въздухоплавателни средства.

Ето защо се препоръчва в рамките на писмената процедура за участниците в ОДВС Съюзът да подкрепи предложението за изключване на сделките *de minimis* със селскостопански въздухоплавателни средства от процеса на класификация на риска на длъжника в съответствие с приложението към настоящото предложение.

4. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

4.1. Процесуалноправно основание

4.1.1. Принципи

В член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда приемането на решения за установяване на „позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза в рамките на орган, създаден със споразумение, когато този орган има за задача да приема актове с правно действие, с изключение на актовете за допълнение или изменение на институционалната рамка на споразумението“.

Понятието „актове с правно действие“ включва актове с правно действие по силата на нормите на международното право, които уреждат съответния орган. То включва и инструменти, които нямат обвързващ характер съгласно международното право, но са „годни да окажат съществено въздействие върху съдържанието на приеманата от законодателя на Съюза нормативна уредба“[4].

4.1.2. Приложение в конкретния случай

Предвиденият акт може да окаже съществено въздействие върху съдържанието на законодателството на ЕС, а именно върху Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. за прилагането на определени насоки в областта на официално подкрепяните експортни кредити и за отмяна на решения 2001/76/ЕО и 2001/77/ЕО на Съвета. Причината за това е член 2 от посочения регламент, който гласи, че „Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 3 за изменение на приложение II в резултат на измененията на насоките, договорени от участниците в споразумението“. Това включва изменения на приложенията към Споразумението.

Поради това процесуалноправното основание за предложеното решение е член 218, параграф 9 от ДФЕС.

[4] Решение на Съда от 7 октомври 2014 г., Германия/Съвет, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, т. 61—64.

4.2. Материалноправно основание

4.2.1. Принципи

Материалноправното основание за дадено решение съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС зависи преди всичко от целта и съдържанието на предвидения акт, във връзка с който се заема позиция от името на Съюза. Ако предвиденият акт преследва две цели или се състои от две части и ако едната от целите или частите може да се определи като основна, докато другата е само акцесорна, решението съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС трябва да се основава на едно-единствено материалноправно основание, а именно на изискването от основната или преобладаващата цел или част.

4.2.2. Приложение в конкретния случай

Основната цел и съдържание на предвидения акт са свързани с експортните кредити, които са в обхвата на общата търговска политика. Поради това материалноправното основание за предложеното решение е член 207 от ДФЕС.

4.3. Заключение

Правното основание за предложеното решение следва да бъде член 207, параграф 4, първа алинея от ДФЕС във връзка с член 218, параграф 9 от ДФЕС.

2025/0310 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза във връзка с решението на участниците в Отрасловата договореност относно експортните кредити за граждански въздухоплавателни средства по отношение на класификацията на риска на длъжника при сделки *de minimis* със селскостопански въздухоплавателни средства

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 207, параграф 4, първа алинея във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) Насоките, съдържащи се в Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити („Споразумението“), включително тези в Отрасловата договореност относно експортните кредити за граждански въздухоплавателни средства („Отрасловата договореност за въздухоплавателните средства“ или ОДВС) в приложение III към Споразумението, бяха транспонирани, вследствие на което придобиха правно обвързващ характер в Съюза по силата на Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета[5].

(2) Предвиденото решение за изменение на ОДВС има за цел да се изключат сделките, които са със стойност на експортния договор под 5 млн. щатски долара (сделки *de minimis*), със селскостопански въздухоплавателни средства от процеса на класификация на риска на длъжника в допълнение II, раздел 1 от посочената договореност. Това следва да намали административната тежест за участниците в ОДВС и да опрости процеса, когато се определя рейтингът на риска на длъжника.

(3) Целесъобразно е да се определи позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в писмената процедура на участниците в ОДВС, тъй като предвиденото решение ще бъде обвързващо за Съюза и може да окаже съществено въздействие върху съдържанието на правото на Съюза по силата на член 2 от Регламент (ЕС) № 1233/2011,

[5] Регламент (ЕС) № 1233/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. за прилагането на определени насоки в областта на официално подкрепяните експортни кредити и за отмяна на решения 2001/76/ЕО и 2001/77/ЕО на Съвета (ОВ L 326, 8.12.2011 г., стр. 45) („Регламент (ЕС) № 1233/2011“).

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза, е да се подкрепи решение на участниците в ОДВС относно изменението на ОДВС, за да се изключат сделките *de minimis* със селскостопански въздухоплавателни средства от процеса на класификация на риска на длъжника в съответствие с приложението към настоящото решение.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Комисията.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета
Председател